

Asia: VN/1364/2021

Ehdotus kulttuuriperintöstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista yleisesti?

Etelä-Karjalan liitto kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta kulttuuriperintöstrategiaksi.

Kulttuuriperintöstrategia on onnistuttu laatimaan tavoitteen mukaisesti tartuttavaksi, mutta ei liian yleiseksi, eikä myöskään liian yksityiskohtaiseksi. Strategia avaa hyvin kulttuuriperinnön merkitystä voimavarana ja kuvaa sen tarjoamia mahdollisuuksia monipuolisesti ja selkeästi. Strategiassa tarkastellaan kulttuuriperintöä laaja-alaisesti sektorirajoja ylittäen, ja tarkastellen kulttuuriperintöä ja kulttuuriympäristöä suhteessa mm. luonnonympäristöön ja ilmastonmuutokseen sekä osaamiseen.

Mikä on näkemyksenne strategian tavoitteista ja toimenpidelinjauksista oman toimialanne tai tehtävänne näkökulmasta?

Kulttuuriperintö voimavarana ja sen hyödyntämisen näkökulma on maakunnan liitoille keskeinen kysymys alueen elinvoiman kannalta. Kulttuuriperintöstrategiassa nivoutuvat maakunnan liiton tehtävät aluekehitys ja aluesuunnittelu saumattomasti yhteen. Maakuntien liitot ovat merkittävät toimijat kulttuuriperinnön saralla maakuntaohjelman ja -suunnitelman sekä maakuntakaavan kautta. Katsomme, että strategian jatkovalmistelussa tulee maakuntien liittojen rooli kulttuuriperinnön toimijoina tunnistaa.

Kommenttinne lukuun 5.1

Oikeus kulttuuriperintöön ja myös vastuu sen hyväksi toimimiseen ja aktiiviseen ylläpitoon on avattu luvussa hyvin. Maakuntien liittojen tehtävänä on mm. valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen osoittaminen maakuntakaavoituksessa ja näin ollen maakuntakaava osana maankäytön suunnittelun suunnittelujärjestelmää osallistuu strategiassa toimenpiteenä mainittuun vastuuseen kulttuuriperinnön suojelusta.

Kommenttinne lukuun 5.2

Luvussa on erittäin kannatettavasti kuvattu eri sektoreiden välisen yhteistyön ja monitieteisyyden lisäämistä esim. energiatehokkuuden ja kiertotalouden edistämässä, luontokadon ja ilmastonmuutoksen jarruttamisessa sekä kestävä elämäntavan edistämässä. Myös perinnebiotooppien merkityksen lisääminen ja hoidon tehostaminen on paitsi kulttuuriympäristöjen, myös lajiston kannalta hyvä toimenpide.

Kommenttine lukuun 5.3

Kuten luvussa kuvataan, panostukset osaamisen vahvistamiseen, kulttuuriperintökasvatukseen ja elinikäiseen oppimiseen luovat pohjaa kulttuuriperintötyölle. On tärkeää huomioida, että kulttuuriperinnön harrastaminen ja vapaaehtoistyö vahvistavat kulttuuri- ja paikallisidentiteettien muodostumista, mutta myös kotoutumista ja sosiaalista yhteenkuuluvuutta, jota tässä ajassa tarvitaan.

Kommenttine lukuun 5.4

Kulttuuriperinnön huomioimisen ja hyödyntämisen taloudelliset mahdollisuudet on hienosti nostettu luvussa esiin. Esimerkiksi Etelä-Karjalassa ja Saimaalla on paljon potentiaalia luonto-, kulttuuri- ja ruokamatkailun kehittämisessä siten, että entistä vahvemmin hyödynnetään rikasta kulttuuriperintöä ja historiatietoa.

Mikä on näkemyksenne strategian yhteiskunnallisista ja taloudellisista vaikutuksista?

Strategian yhteiskunnalliset ja taloudelliset vaikutukset ovat laaja-alaiset ja monitasoiset edellyttäen, että strategia konkretisoituu käytäntöön ja mm. yritysmaailmaan.

Mahdolliset muut strategiaehdotusta koskevat huomionne.

Yleisesti ottaen strategialuonnos on huolellisesti valmisteltu, hyvin laaja-alainen ja selkeä, mistä valmistelijat ansaitsevat lämpimät kiitokset.

Strategian valmistumisen jälkeen on tarkoitus laatia erillinen toimeenpanosuunnitelma. Pidättekö tätä tärkeänä? Jos kyllä, niin miksi?

Toimeenpanosuunnitelman laatiminen on tärkeää, ja suorastaan edellytys strategian toteutumiselle. Pidämme tärkeänä, että toimeenpanosuunnitelmaa laadittaessa huomioidaan kattavasti alueelliset ja maakunnalliset erityispiirteet.

Toimeenpanosuunnitelman laadinnalle voikin olla eduksi toteuttaa se alueellisina prosesseina, sillä strategisten tavoitteiden toimeenpano konkretisoituu suurelta osin maakuntien tai kuntien mittakaavassa. Näin ollen toimeenpanon rahoitukseen ja resursointiin on hyvä ottaa kantaa toimeenpanosuunnitelman yhteydessä alueellisesti.

Millaisia osallistamisen tapoja haluaisitte toimeenpanosuunnitelman laatimisessa käytettävän?

Toivomme toimeenpanosuunnitelman laadinnan olevan vastaavan tyyppinen osallistava prosessi sisältäen kulttuuriperintötoimijoiden kuulemista, kuten strategiatyökin oli. Samalla toimijoita tulee jo kannustaa edistämään strategiaa eikä jäädä strategian täytäntöönpanossa odottamaan toimeenpanosuunnitelman valmistumista.

Millaisena näkisitte oman tai edustamanne tahon roolin strategian toimeenpanossa?

Maakuntien liitot ovat keskeisiä kulttuuriperintötoimijoita ja siksi tärkeässä roolissa strategian toimeenpanossa. Liittojen tulee myös olla toimeenpanosuunnitelman laadinnassa vahvasti mukana.

Gynther Heli
Etelä-Karjalan liitto - elinvoimapalvelut